

ADOPTION OG SAMFUND

LANDSFORENINGEN AF ADOPTANTER

Anija

Adoption & Samfund. Landsforening for Adoptanter. Medlemskab: kr. 140,- årligt for ægtepar, kr. 100,- for enlige. Abonnement på medlemsbladet: kr. 65,- årligt. Giro 2 14 31 35.

BESTYRELSEN

Formand:
Poul Skov Christensen
Strandhaven 29
4400 Kalundborg.
Tlf. (03) 51 48 55.

Næstformand:
Erik Heine Nyfeldt
Venedigvej 11, 2300 København S.
Tlf. (01) 58 29 97.
Sommer: Valhallavej 13, Drysselbjerg, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 55 82 36.

Kasserør:
Torben Bang-Jensen,
Husoddevej 45, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 65 79 07.

Redaktør:
Gerda Skovmand Madsen
Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Tlf. (06) 68 27 61.

Sagsbehandler:
Lone Schmidt-Jørgensen
Niels Juuls Alle 36, 5250 Odense S.V.
Tlf. (09) 11 67 03.
Leif Ipsen
Sdr. Boulevard 162, 32, Odense C.
Tlf. (09) 11 33 33 (lokal 3252).

Sekretær:
Steen Pedersen
Vibeengen 18, 8541 Skødstrup.
Tlf. (06) 99 17 85.

Suppleant:
Jørgen A. Simonsen,
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

Jørgen A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

LOKALFORENINGER.

Aarhus og Vejle Amt:
Poul Gudberg
Sankelmærksvej 40, 8600 Silkeborg.
Tlf. (06) 82 99 00.

Fyns Amt:
Ole Dyrvig
Egernvænget 43, 5800 Nyborg.
Tlf. (09) 31 44 38.

**Københavns Amt og Roskilde Amt:
Københavns kommune, Frederiksberg kommune og Bornholms Amt:**
Lis Sørensen
Ejbydalsvej 49, 2600 Glostrup.
Tlf. (02) 45 46 92.

Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt:
Mogens Andersen
Maglesøvej 5, Igelsø, 4300 Holbæk.
Tlf. (03) 48 35 96.

Frederiksberg Amt:
Jens Rasmussen
Helsingørvej 7, 3480 Fredensborg.
Tlf. (03) 28 36 08.

Viborg Amt:
Jenny Christensen
Syrenvej 3, 7755 Bedsted.
Tlf. (07) 94 53 45.

Nordjyllands Amt:
Sven Bengtson
Bakkegårdsvej 59, 9830 Tårs.
Tlf. (08) 96 15 49.

Sønderjyllands og Ribe Amt:
J.A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

Adoption og Samfund:
Udkommer 10. januar, 10. marts, 10. april, 10. juni, 10. august, 10. september, 10. november og 10. december.
Deadline for meddelelser og annoncer den 26. i måneden forud for udgivelsesdatoen.
Redaktion: Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Redaktion: Inger Nielsen og Elisabeth Pedersen.
Ansvarsh. redaktør: Gerda Skovmand Madsen.

FADDERSKABER

Går man på biblioteket, falder ens blik næsten altid på det bord, hvor brochurer med oplysninger om fadderskaber ligger udstillet.

For adoptivforældre eller ventende adoptivforældre giver det umiddelbart associationer. Billederne af de dejlige, hjælpeløse børn med deres appellerende blikke giver en uventet og sikkert usaglig bekræftelse på, at ens hjælp, hvad enten det sker i form af et fadderskab eller en adoption, er nødvendig. Har man for-gæves søgt et adoptivbarn, virker det også som en bekræftelse på urimeligheden i, at det ikke lod sig gøre.

Skønt målet er det samme, at hjælpe nødstedte børn, falder interesserne dog ikke altid sammen. Viggo Møllerup udtalte sig tidligere som formand for Folkekirkens Nødhjælp meget kraftigt mod adoption, ligesom Minister Lise Østergård har gjort, når der var tale om adoption af bådflugtninges børn fra Vietnam. I et blad, "Nyt Håb", udgivet af Tongil-familien, udtalte Jean Flores sig kraftigt mod adoption med den begrundelse, at adoptivforældre ved mindste anledning opgav og fralagde sig forældreansvaret, noget der, som vi også ved, betyder endnu en forkastelse for barnet og et endnu større sår i dets selvbevidsthed. Hvorfor denne mistro til os adoptivforældre? Jeg tror ikke, man skal tage den så personligt.

Arbejder man i Folkekirkens Nødhjælp og ser katastrofen for sig, kan det arbejde, man er i færd med, blive endnu mere kaotisk end det i forvejen er, hvis adoptionssøgende myndigheder frem for at finde et barn.

For Vietnam-børnenes vedkommende er alt formentlig kaos, og der er mere end nok at gøre med at registrere flygtninge og finde ud af, hvor de skal hen, og hver gang man arbejder med mennesker af en anden nationalitet, må man igennem en selv-ransagelse for at finde ud af, om det, man nu gør, er det rigtige, og når man når til at acceptere den målsætning og begrundelsen herfor, som man har fundet, har man oftest ikke tid til at få nye perspektiver ind i billedet og påny vurdere situationen, og man afviser da. I og for sig fornuftigt nok, for selvom der er mennesker, der helt sagligt ville kunne modtage børnene og give dem bedre kår end dem, de kommer fra, giver sådanne spontane tilkendegivelser ofte det resultat, at et stort antal godtgørende mennesker finder på, at de vil tage et barn til sig, ligesom undersøgelser, der går ud på, at bringe familiemedlemmer sammen igen, ikke fuldføres, og børn, der måske har forældre i live, risikerer at blive sendt væk.

Når man i "Nyt Håb" udtaler sig så dårligt om adoptivforældre, behøver det ikke være danske adoptivforældre, man siger til, det kan også være familier, der mere eller mindre presses til at tage barnet til sig, f.eks. af religiøse grunde, eller som føler det som en prestigesag at være godtgørende, oftest i barnets hjemland. Jeg tror, at oplysningen om adoptivforældre her i landet er så god og alsidig, at de færreste tror, adoption af udenlandske børn er en øjeblikkelig indskydelse uden alvorligt motiv bag.

Vi vil gerne, at vore handlinger accepteres og vurderes på den måde, vi selv ser på dem, og det samme vil nødhjælpsorganisationerne og S.O.S.-byerne. Men det, det gælder om, er at gøre opmærksom på begge muligheder og give lejlighed til at benytte det rigtige overfor det rigtige barn. I lande, hvor adoption ikke accepteres, er det rimeligt at stifte S.O.S.-børnebyer eller anden hjælp. I lande, hvor adoption tillades og foregår, er det også rimeligt at støtte landets eget og andre organisationers forsøg på at etablere rimelige forhold for børn, der ingen forældre eller forsørgere har. Det vil altid være vanskeligt at bedømme, hvorledes en børnehjemsopdragelse vil virke på et barn - hvem kan iøvrigt vurdere, hvad der er lykkeligst for et barn: At vokse op i et godt børnehjem i sit eget land eller blive bortadopteret til kærlige og gode mennesker i en anden verdensdel? Så vidt jeg kan se, når vi her til et spørgsmål, der ikke kan besvares. Er landet i nød og er der småt med føde, klæder og muligheder for uddannelse, må adoption være det bedste, men i det øjeblik landet er i stand til at sørge tilstrækkeligt godt for sine børn, må det være rimeligt at lade børnene vokse op i deres hjemland. Og nået så langt kan man vel kun sige, at vi adoptivforældre må være taknemmelige over, at vi har fået vore børn, og dermed vort barnløshedspå problem løst. Målet må være, at ethvert land kan nå så langt, at det kan forsørge sine egne statsborgere. Man så længe dette ikke er tilfældet, må nødhjælpsorganisationer, fadderskabsorganisationer og adoptionsorganisationer arbejde side om side uden at gå hinanden i vejen. Men ønskeligt var det, om samarbejdet og forståelsen mellem dem kunne blive bedre.

Gerda Skovmand Madsen

Forsidebillede: Herman Gmeinde, stifteren af S.O.S.-byerne, foran S.O.S.-byen i Korea.

GENERALFORSAMLING
afholdes
LØRDAG den 10. november 1979
kl. 14.00
på
NYBORG GYMNASIUM

Nyt fra Hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsen har ladet trykke en pjece på 6 A-4 sider, der hedder "Anonym Adoption - Hvordan". I pjecen nævnes bl.a. lovgrundlaget for adoptioner, hvilke forhold man søger at belyse under en forundersøgelse, hvor man kan henvende sig o.s.v.

Der har længe været et ønske om den pågældende information, og vore lokalforeninger sender den gerne til interesserede.

Det næste oplæg bliver i et lidt ændret udgave, og det er meningen, at det skal distribueres gennem biblioteker m.m. På lidt længere sigt håber vi, at Statens Informationstjeneste vil overtage udgivelsen.

Adoptionsnævnet har udsendt en cirkulæreskrivelse (nr. 4 - 79), hvoraf fremgår, at nævnet vedrørende begrundelse for afslag har taget ombudsmandens henstilling til efterretning. Det er vi naturligvis tilfredse med og kan samtidig glæde os over, at Adoptionsnævnet endnu engang har vist, at man er indstillet på, at adoptionsarbejde skal ske så gnidningsløst som muligt.

Flexibilitet og samarbejdsevne må være egenskaber, man må forvente at kunne finde hos personer, der beskæftiger sig med adoptionsarbejde. Desværre er der endnu en del at ændre. Det er f.eks. en uholdbar situation, at selvsupplerende adoptionsformidlende organisationer ikke vil uddele adoptionsinformation fra Landsforeningen af Adoptanter eller endog oplyse om foreningens eksistens til adoptionssøgende.

Med hensyn til arbejdet i socialcentre er det de fleste steder absolut tilfredsstillende. Men man kan stadig finde enkeltpersoner, der med tiden endnu ikke har fundet en passende metode at behandle aktuelle sager på. Arbejdets perspektiver taget i betragtning må der være grænser for, hvor længe vi skal acceptere dette. Det kan blive nødvendigt, at vi med behørig dokumentation må arbejde for, at den pågældende kan få et andet arbejde.

Danmark er ikke større end man må kunne forvente, at alle involverede i adoptionsarbejde kan gå ind i et team til alles gavn.

Det er med glæde jeg har erfaret, at man i lokalforeningerne livligt har diskuteret oplægget til foreningens politik.

Diskussion er nødvendig, så vi på Nyborgmødet den 6. oktober mellem Hovedbestyrelsen og lokalforeningerne i fællesskab kan tilrettelægge næste generalforsamling.

En sammenlægning med Glemte Børn har været på tale. Glemte Børn's bestyrelse fik ved deres sidste generalforsamling fuldmagt til at gå ind i forhandlinger med hensyn til en foreningssammenlægning, men siden har vi ikke hørt fra dem. Endelig skal jeg meddele, at foreningen har fået ny adresse (formandens). Det er uheldigt, at adressen ændres med mellemrum, men det er vanskeligt at undgå.

Poul

Nyt fra Lokalforeningerne.

Lokalforeningen for Fyns Amt afholder generalforsamling for medlemmerne (gerne med børn) på Skovparkeskolen i Nyborg
søndag den 30. september kl. 14.

Dagsorden og regnskab er udsendt til medlemmerne.
Efter generalforsamlingen er der lysbilleder ved Leif Ibsen.
Medbring selv kaffe og brød.
Øl og vand kan købes.

P.b.v.
Grete Andersen

Årsmødet i lokalforeningen for Sønderjyllands og Ribe amter holdes den 20. september kl. 20 på Bregnbjergskolen i Vojens. I forbindelse med mødet vil der blive fortalt oplevelser fra rejser ud for selv at hente adoptivbørn og der vil blive vist lysbilleder fra Bangladesh.

LOKALFORENINGEN FOR FREDERIKSBORG AMT

Generalforsamling
mandag den 24. september 1979, kl. 19.30
i JÆGERSTUEN, Nødebo Kro
pr. Fredensborg.

Program: Generalforsamling.
Derefter lysbilleder af Ingeborg Ebbesen om børn i Sri Lanka og adoption sammesteds fra.

Bestyrelsen

Lokalforeningen for
Københavns og Frederiksberg kommuner,
Københavns, Roskilde og Bornholms amter.

Der indkaldes herved til GENERALFORSAMLING i lokalforeningen TIRSDAG den 23. OKTOBER 1979 kl. 19.30 i ADVENTSKIRKEN (Sallingvej/Bellahøjvej). I forbindelse med generalforsamlingen vil der blive mulighed for en debat om nogle af de væsentlige spørgsmål i VITA PRUZAN's undersøgelse "FØDT I UDlandet - ADOPTERET I DANMARK", idet Vita Pruzan har været så venlig at love os, at møde op den 23.10. og fortsætte debatten fra forårsmødet. Vi håber på stor deltagelse, så reserver venligst dagen. Dagsorden vil blive udsendt til medlemmerne.

Bestyrelsen

Lokalforeningen for Københavns og Frederiksberg kommuner, Bornholms, Roskilde og Københavns amter holdt den 15.5.79 et velbesøgt møde, som vi gerne vil resumere ganske kort overfor foreningens øvrige medlemmer.

Vi havde den fornøjelse at have følgende til at medvirke:

Specialist i tropemedicin Sven Fogh
Cand.jur. Vita Pruzan og
Cand.jur. Kn. Espen Hansen.

Emnerne de 3 beskæftigede sig med, var så forskellige som henholdsvis tropemedicin, socialforskningsinstituttets undersøgelse om "børn født i udlandet, adopteret i Danmark" og aktindsigt/1914-loven.

Men alle 3 emner havde interesse for vore medlemmer, hvilket deltagerantallet viste - ca. 50 medlemmer var tilstede.

Sven Fogh indledte med at fortælle om forskellige former for parasitter hos mennesket og viste ledsagende lysbilleder. Sven Fogh har undersøgt en del udenlandske adoptivbørn. Hos børn under 1 år fandtes næsten ingen parasitter. Hos børn fra 1-5 år havde over halvdelen af børnene een eller flere parasitter. Når børnene blev undersøgt kort efter ankomsten til Danmark, var der få sygdomsfremkaldende parasitter. Blev børnene først undersøgt efter nogen tid i Danmark, havde parasitterne formoreret sig således, at børnene i større grad viste sygdomstegn. Konklusionen må blive, at det ifølge Sven Fogh stærkt må anbefales adoptivforældre straks efter barnets ankomst, at henvende sig til en af landets tre specialister i tropemedicin.

Videre fortalte Sven Fogh, at der har været en del uenighed i Sundhedsstyrelsen og blandt landets læger om, hvorvidt en grundig lægeundersøgelse af de, af Sven Fogh såkaldte "importerede" børn, burde gøres obligatorisk.

Børnene er straks ved ankomsten berettigede til lægeundersøgelse, og Sundhedsstyrelsen har udsendt en vejledning til landets læger vedr. undersøgelse af udenlandske adoptivbørn. Hvis lægen ikke husker den, så nævn, at den eksisterer!

Ved alvorlige hududslæt anbefales det f.eks. lægerne at sende børnene til specialist. Disse udslæt kan være vanskelige at diagnosticere og ifølge Sven Fogh forsvinder disse udslæt ofte af sig selv i løbet af nogle måneder.

Sygdomme som Tyfus o.lign. ses meget sjældent hos udenlandske adoptivbørn.

Børn fra Indien, Sri Lanka og Bangladesh bør undersøges for malaria. Denne sygdom ses meget sjældent hos børn fra Korea. Med hensyn til polio bør alle i familien have fået de gængse vaccinationer inden barnets ankomst. Ligeledes anbefaler Sven Fogh, at voksne og børn over 10 år sikres mod smitsom gulsot med et "skud" gammaglobulin.

Det er sket i enkelte tilfælde, men ses dog meget sjældent, at familien bliver smittet, selv om barnet har een eller flere tarmparasitter.

Sven Fogh mener ikke, at der er behov for obligatorisk undersøgelse af udenlandske adoptivbørn, men så gerne at man anbefalede en parasitundersøgelse.

Næste taler var Vita Pruzan, forskningsassistent ved socialforskningsinstituttet og forfatter til bogen "Født i udlandet - adopteret i Danmark".

Vita Pruzans undersøgelse blev lavet da justitsministeriets adoptionsudvalg ønskede en sådan undersøgelse foretaget. Materialeindsamlingen fandt sted i 1974-75. På dette tidspunkt var det ifølge Vita Pruzan en almindelig opfattelse, at det gik de udenlandske adoptivbørn dårligt. Bl.a. hed det sig at børnene optog usædvanlig mange pladser på landets børnepsykiatriske afdelinger.

Der var en del modstand mod undersøgelsen bl.a. fra de formidlende organisationer, som mente at en sådan undersøgelse kunne skade det fremtidige adoptionsarbejde.

Imidlertid viste det sig, at resultatet af undersøgelsen gik stik

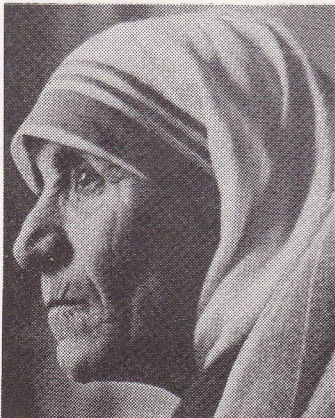
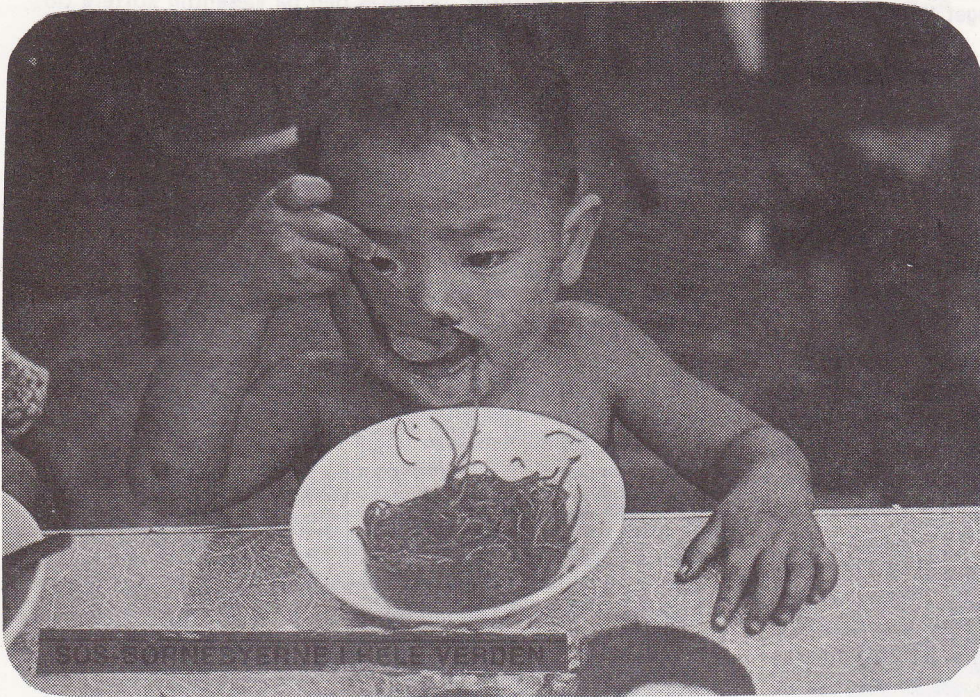
ABBÉ PIERRES BØRNEHJÆLP

MOTHER TERESAS MEDARBEJDERE I DANMARK

Gør verden bedre -

RED BARNET

Mother Teresa

*Krigshærgede
LIBANON er hendes
hjem!*

HJÆLP TIL
HØJESTEDE BØRN
DANMARK

terre
des
hommes

imod de dystre teorier, som mange havde. Det viste sig nemlig, at de udenlandske adoptivbørn klarede sig særdeles godt og i visse sammenhænge endog bedre end børn fra kontrolgruppen. Til undersøgelsen var udvalgt 179 børn og af disse deltog 168, hvilket Vita Pruzan betragtede som en meget høj deltagelsesprocent i forhold til andre undersøgelser.

Materialet blev indsamlet ved at et antal socialrådgivere interviewede børnenes forældre (hyppigst moderen) og børnenes lærere. Børnene var alle 8-12 år og havde været i Danmark i mindst 2 år. Man ønskede at begrænse undersøgelsen til at omfatte børn, der var påbegyndt skolegangen, men endnu ikke havde nået pubertetsalderen.

De fleste børn var mulatbørn, født i Tyskland, samt koreanske børn (undersøgelsen omfatter alle koreanske børn, i Danmark på dette alderstrin) samt enkelte fra andre lande (bl.a. Indien og Vietnam).

Ifølge forældrene var der for 20% af børnene problemer i hjemmet og 8% havde også problemer i skolen. Ved nærmere undersøgelse og interview viste det sig, at kun 1 barn havde virkelige svære problemer med tilpasning i skole og hjem. Iøvrigt viste undersøgelsen, at der ikke var flere af børnene, der havde været indlagt på psykiatriske afdelinger, end af børnene i kontrolgruppen.

Med hensyn til kammeratskabsforhold viste det sig at være bedre end hos kontrolgruppen.

Der var derimod en ting, man i socialforskningsinstituttet havde undret sig en del over - og det var, at de fleste forældre ikke talte med børnene om deres oprindelige baggrund - motiverne for de biologiske forældre til at give børnene fra sig - de sociale og kulturelle vanskeligheder forældrene kunne have haft - og som havde bevirket at de måtte overlade deres børn til andre. Pruzan nævnte, at hun og hendes kolleger fandt det meget vigtigt for børnenes senere accept af sig selv, at de biologiske forældres motiver blev forklaret for børnene på en positiv og accepterende måde. Hvis man ikke vidste ret meget om børnenes baggrund, kunne man forklare noget mere generelt om føde-landets vanskeligheder ved at sørge for sine indbyggere.

Hun ville gerne have nogle reaktioner fra de fremmødte forældre på det spørgsmål - og spørgsmålet er hermed videregivet til resten af foreningens medlemmer.

Vi har i lokalforeningen planer om ved en senere lejlighed at invitere Vita Pruzan til en drøftelse om netop dette spørgsmål.

Den 14.8.1977 havde Danmarks Radio et interview med Vita Pruzan i anledning af udgivelsen af hendes undersøgelse. Vi har optaget det på bånd og skrevet det af, og sender gerne kopi heraf til interesserede medlemmer.

Tredie og sidste taler var Knud Espen Hansen, jurist og konstitueret formand for foreningen "Glemte Børn".

Han redegjorde kort for "1914-loven" som går ud på, at det er forbudt at være "mellemand" i en adoptionssag, det er endog forbudt at formidle oplysninger om mulige adoptionssteder i udlandet. Det skal dog bemærkes, at der er endnu ikke dømt nogen efter denne lov.

Knud Espen Hansen omtalte slutteligt loven om offentlighed i forvaltningen i henhold til hvilken alle adoptionsøgende overfor socialcentret kan kræve indsigt i sagens akter.

Det blev nævnt, at loven ikke omfatter domstolene, og da adoptionsnævnet formentlig hører herunder, er det meget tvivlsomt om man kan få aktindsigt der.

Cheju Fadderskaber

Under et ophold i Korea i oktober 1976 blev vi inviteret på en tur til øen Cheju, der ligger syd for hovedlandet. Før i tiden tog sejlturen 16 timer, nu gøres den på væsentlig kortere tid, og man flyver fra Seoul på ca. 1 time.

Dette, at øen ligger så isoleret fra fastlandet, gør, at man føler sig hensat til et helt andet århundrede, idet man på Cheju, helt op til vor tid, har anvendt en ældgammel byggestil og bygget husene af sten og med flettede stråmætter på tagene. Stenene findes i rigt mål, idet Cheju er en udbrændt vulkan. Jorden er derfor meget svær at dyrke, og befolkningen, der for en stor del består af farmere og fiskere er meget fattige. Cheju har 400.000 indbyggere, og vi lærte befolkningen at kende som nogle dejlige mennesker, værdige og meget venlige.

Vi blev inviteret på en rundtur på øen, som er et af de skønneste steder i Korea, og hvor man klart fornemmer en helt speciel livsstil. Vor ledsager, som er leder af socialrådgivernes sammenlutning og selv barnefødt på Cheju, viste os mange sider af øen, bl.a. skulle han tilse nogle børn med polio. På grund af epidemier og ingen forebyggende vaccinationer, findes der mange børn med følger af denne sygdom. Vi blev meget grebet af disse møder med børnene og spurgte vor ledsager, om der kunne gøres noget for disse børn. Han svarede, at det bedste ville være, hvis de kunne få fadderskab, idet der ingen sociale hjælpeforanstaltninger fandtes på øen. På den videre rundrejse fandt vi helt spontant hver et barn, vi ønskede at hjælpe.

Dette blev starten på et fadderskabsprogram, der nu omfatter 160 børn. Der er oprettet et kontor i Cheju City, hvor programmet, som er direkte under Holt Children's Services, administreres af en socialrådgiver og en assistent, der er lønnet fra Danmark. Disse har bl.a. travlt med at holde den månedlige kontakt med de børn, der nu har fået fadderskabsfamilier i Danmark.

For børnene betyder et fadderskab en kolossal støtte med skolegang og uddannelse, som det måske ikke ellers kunne have fået. Man kan også, hvis socialrådgiveren skønner, at det vil være til hjælp for familien, udbetale et beløb, som kan sætte denne i stand til at starte en lille hjemmeverksamhed, altså hjælp til selvhjælp.

Som nævnt har mange af børnene polioliammelser, og vi har kurnet sende ca. 70 rullestole ud til de værst angrebne, og det har været af uvurderlig betydning for disse børn. Vi har oplevet, at et barn med polio i begge ben, som skulle bæres til og fra skole af sin mor (så længe hendes ryg kan holde til det), nu kan køres til skole af sine kammerater. I frikvartererne kører de ham rundt i skolegården med så stor iver, at han ofte falder ud! Han er misundt denne stol af sine kammerater, og fra kun at sidde og se til kan han nu være med, og hans handicap har nu mindre betydning.

På vore rejser til Cheju har vi været glade for at se, at det at have en familie så langt væk, der tænker på dem, er med til at gøre børnene gladere og mere harmoniske, og de er helt tydeligt meget optaget af tanken om deres faddere i Danmark. Når et barn har fået brev med billeder af sin fadderskabsfamilie, bliver de vist frem i landsbyen, og alle tager del i den store begivenhed. Det giver prestige at have fadderskab, og særlig når man har kontakt med sin familie og beviser for, at man er elsket på så lang en afstand!

Mange af børnene skriver de dejligste breve til deres danske familier, og det fremgår af mange af dem, at koreanske børn meget tidligt har dannet sig en forestilling om, hvad de ønsker for deres fremtid, og i flere tilfælde fortæller de deres faddere, at de f.eks. ønsker at blive læge og derved kunne hjælpe handicappede børn som dem selv. To af børnene har meddelt, at de agter at blive præsident af Korea, og det er jo flot, hvis man kan sige, at man har været fadder til en så betydningsfuld person!

———— * ————

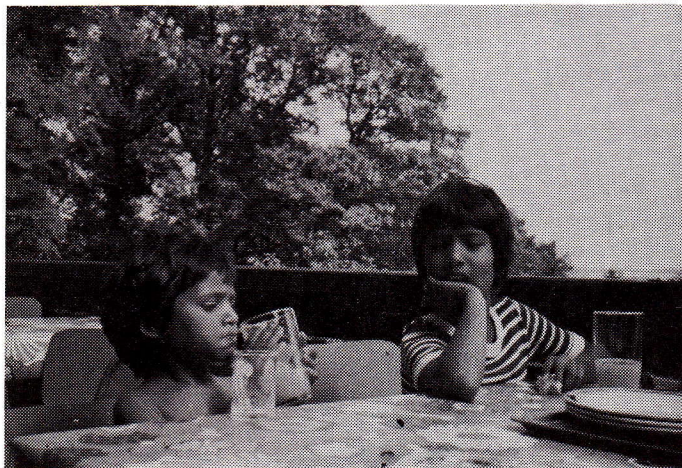
At børnene og deres familier er lykkelige for denne kontakt med deres danske familier er tydeligt, men det er ofte en lige så stor glæde for fadderskabsfamilien her at føle, at man, for det beskedne beløb af 70 kr. om måneden, får del i et barns liv på den anden side af kloden, og der er knyttet mange varme bånd mellem familierne i øst og vest, ikke mindst føler fadderskabsfamiliens børn tit, at de har fået en søster eller bror i Korea, som de kan skrive med, og der bliver udvekslet mange tegninger. Begge hold børn lærer meget af et sådant forhold, ikke bare geografi og samfundsorientering, men hvad der er vigtigere, om kærligheden til andre, og derfor må et fadderskab være af lige stor værdi for begge parter.

Mange af de familier, der har tegnet fadderskab har selv adoptivbørn, og vi er sikre på, at alle, der har glædet sig over, at Korea har ladet os få vore børn, føler en stor taknemmelighedsgæld til dette dejlige land. Vi føler selv, at vore fadderskaber er en dyb tilfredsstillelse for os, idet vi så kan få lov at gøre tilværelsen lidt bedre for nogle af de børn, som har familie i Korea, og samtidig en glæde ved at vore børn også får mulighed for at knytte nogle bånd til deres hjemland.

Heldigvis er Korea et land i en rivende udvikling, og da vi var på Cheju i april i år hørte vi, at der inden 1985 skal bygges en lang række handicapsskoler over hele landet, men der vil stadig i mange år være behov for den hjælp et fadderskab er.

Lis Jul-Larsen
Skovporten 6
3220 Tisvildeleje.
Tlf. (03) 30 83 87.

Birgit Fernando
Gotlandsvej 8
3140 Ålsgårde.
Tlf. (03) 10 99 03.

Børneår

At være adoptivforældre er lig med at have noget at sige tak for. Mange af os har modtaget et barn, der alt for tidligt lærte sultens, underernæringens svøbe at kende på sin egen krop. Skulle vi ikke være endnu mere motiverede end andre, til at få et ekstra barn i form af et fadderbarn. Tænk hvor lidt det koster, mellem 70-100 kr. md. at få lov at deltage i et barns, ja families liv, at give det mulighed for at blive mæt hver dag, få lægehjælp, skolegang. Her i huset samles familien i kappestrid om, hvem der først får brevet fra et af vore reservebørn. Det er en hel festdag, når det kommer. Der udvikler sig simpelthen et venskab tværs over landegrænser. Et af stederne, der formidler fadderskaber, er gennem World Misjon's barnefond, der hjælper uden at skele til race, tro eller nationalitet. Den har eet mål, at redde, beskytte, værne og hjælpe børn. Sig nej til nød og uret, sig ja til et barn.

Inger Mortensen

Apropos fadderskaber

Det hele var bare en stor papkasse med to blå ringbind, en sort mappe og et bundt girokort. Værsgod, gå bare igang, det ordner du med venstre hånd, og med den højre på ryggen.

I godt og vel eet år har jeg levet sammen med de to blå ringbind, den sorte mappe og girokortene, og det har været et samliv i lyst og nød. Lyst, fordi min inderste overbevisning om at Danmark er et godt land, hvor der bor rare danskere, ikke er blevet gjort til skamme, og nød, når problemerne hober sig op: Ikke en lyd fra skolen, ingen svar på breve, sendt for flere uger siden, hver dag når posten kommer er der nerver på, hvorfor skriver konen derude ikke? Pokker stå i det!

Fadderne ringer. De, der har haft spørgsmål, som skal besvares derudefra, de, der venter på en case-history, så de kan begynde at fungere som faddere, og - ak og ve - de, der heller ikke har fået svar på de kærlige breve med små gaver og fotos, de sendte for længe siden.

Der kommer stadig intet livstegn fra skolen. Telefonens kimen lyder truende hver gang. Er det mon en svigtet og forladt fadder igen? Om nætterne mareridt, lange ulæselige breve, som flyver ud ad vinduet på femte sal, umulige at nå. Om dagen ivrig forventning indtil posten er kommet, resten af dagen sløvhed, græmmelse.

Men så en dag er den der! En lille pose, syet af et gammelt lagen. Et af de lyseblå, som man bruger på Bharateswari, slidt næsten helt hvidt i vask og brug. Posen forsejlet med små lakklatter hele vejen rundt, masser af frimærker både for og bag, og indeni er der breve og case-histories og svar på alle spørgsmål og kærlig hilsen - HURRA!

Der er billeder, også til pensionisten som skrev: "Jeg betaler ikke før jeg får det billede!". Glade stemmer i telefonen, nu er livet værd at leve.

Indtil der er gået ca. halvanden måned, så er situationen den samme igen.

Vi må lære, at Bangladesh, eller hvor det nu er, vi prøver at hjælpe, er ikke Danmark.

Lære at væbne os med tålmodighed, og - fremfor noget andet - have tillid til de mennesker derude, som forvalter pengene, vi sender. De gør det så godt de kan, under de givne, ofte vanskelige betingelser. Det er helt sikkert.

Karen Petersen

Terre des Hommes
Fadderskaber

Vi giver i dette nummer nogle bidrag om fadderskaber, men der findes mange flere og vi kan ikke anbefale nogen bestemt, men kun henvise til bibliotekernes udstillinger, læs brochurerne og vælg selv!

Bog anmeldelse:

Jan de Hartog: The Children, Hamish Hamilton, London 1969.

Husker I mon sømandsforfatteren Jan de Hartog? Jeg tror, at nogle af jer bestemt har læst nogle af hans romaner. Selv har jeg dog endnu ikke haft fornøjelsen, men jeg husker, den undren jeg fyldtes med, da jeg første gang blev gjort opmærksom på hans bog om hans to koreanske adoptivdøtre, Eva og Julia. Jeg ventede ikke, han skrev den slags bøger. Jeg har siden anbefalet den til højre og venstre. Skønt mange er faldet for dens charme og flere har talt om at få den oversat, er det ikke sket endnu.

Men for at Adoption og Samfunds læsere skal vide, at den eksisterer, vil jeg her skrive lidt om den. Desværre er den altså endnu kun for engelskkyndige, men selv med et beskedent kendskab til engelsk vil man nu nok kunne få noget ud af den alligevel.

Jan de Hartog er som nævnt forfatter, hollænder af oprindelse, men boede til sin død i USA, nærmere betegnet vistnok Pennsylvania.

Han var i bestyrelsen for et amerikansk adoptionsselskab. Som gammel sømand kendte han de asiatiske lande ud og ind, og det er da heller ikke noget under, at han blev interesseret i blandingsbørnenes skæbne: Det synlige resultat af forbindelsen mellem amerikanske soldater, udstationeret i Korea, og koreanske piger fra provinsen. Siden krigens slutning i 1950 er hundredvis af forbindelser blevet etableret, ofte med et tilsyneladende legalt skær over sig, idet forretningsmænd hurtigt fandt ud af, at der kunne tjenes penge på at arrangere ægteskabslignende ceremonier, der så juridisk bindende ud for den koreanske pige, mens den amerikanske soldat vidste, at der ingen juridisk binding var, og den dag han forlod Korea, var han så fri, som den dag han kom til landet. Han etablerede et lille hjem i Korea, hvor han tilbragte sin fritid, han fik ofte børn, men han skulle jo ikke forblive i Korea. Og den dag hans tjenestetid var slut, kunne han rejse hjem, idet han overlod forsørgelsespligterne til sin koreanske "kone". Så længe han huskede på sin forbindelse i Korea, sendte han penge, men forholdene i USA og Korea er så forskellige, så snart glemte han, at de eksisterede og holdt op med at sende penge. Pearl S. Buck, den kendte kinesiske forfatterinde, var med til at oprette "Welcome House" i Pennsylvania, hvor en dygtig socialrådgiver Mary L. Graves var forstanderinde. Som medlem af en gruppe adoptivforældre omkring "Welcome House", skrev Jan de Hartog sine oplevelser som adoptivfar ned.

Og jeg synes, han har fået de allerfleste med. Ligefra ambivalensen den dag, man får barnet, til de mange oplevelser der følger med et barns opvækst. - Jan de Hartogs egne biologiske børn var forlængst voksne, da han og hans kone besluttede at tage et par børn til sig, de var netop på det stadiet i ægteskabet, hvor man nyder at være fri for børn og ansvar i glad vished om, at ens unger klarer sig godt og ikke er afhængige af en mere, da et effektivt bestyrelsesmedlem ringer ham op og ber ham omgående komme ud på Welcome House. Naturligvis var familien godkendt til adoption, men slet ikke parat til at få barnet. Effektiv, som amerikanske kvinder kan være, overlader hun ham en lille pige på 7-8 år, som en familie netop har afleveret, fordi hun ikke er faldet til hos dem, og mens hun snakker tingene igennem med familien, må Jan de Hartog tage sig af pigen. Han kan ikke snakke med hende, hans tanker er optaget af en frygtelig masse, og han inviterer hende derfor på restaurant, byder hende på is, mens han prøver at få styr på det vildrede, der hersker i ham selv. Pigen følger ham udtryksløst, viser ingen tegn på, at hun ved, at den første placering er mislykket, men opfører sig som en lille fin dame, mens hun spiser af isen, der er alt

for kold. De vender tilbage til Mary Graves kontor og han afleverer pigen for at tage hjem til hustruen, Marjorie, der er senge-liggende. Han har dog en vag anelse om, at det ikke er tilfældigt, han har skullet tage sig af den lille pige, og lidt efter ringer telefonen da også, og den effektive dame ber ham om, at lade pigen overnatte hos dem. Han protesterer, Marjorie er syg. Men nej, her hjælper ingen kære mor. Den effektive tager med og hjælper med forberedelserne. Straks de er i hus, sender hun fatter afsted ud i byen efter det, der mangler i husholdningen, og da han er ude af døren, står med nøglen og skal låse garagedøren op, opdager han, at hans ben ryster. Hans tanker kredser kun om det ene: Det dejlige liv, Marjorie og jeg netop har nu, skal ingen få lov at slå i stykker og så videre .....

Han får pigen lagt i seng i et værelse. Næste morgen lister han op, meget forsigtigt for ikke at vække den ubudne gæst, for at lave en kop the, som han og Marjorie kan nyde i fred - måske for sidste gang!

Hvad ser han så, en lille frysende skikkelse sidder på trappen. Og - far er han jo - han tager pigen op, går ind med hende til Marjorie, idet han siger: Her er en kold lille een, du må varme! Og Marjorie løfter dynen op, og ungen putter sig hos hende. Da han lidt efter kommer op med theen, trækker han gardinet fra, idet han siger: God morgen, piger! Og sådan har det været lige siden!

Jeg synes, han rammer rigtigt i sine beskrivelser og psykologisk set har jeg ikke mange indvendinger mod hans måde at løse problemerne på. Jeg tror forfattere har en sjette sans, der er udslag af et forfinet sansesystem, der resulterer i rigtige løsninger af de problemer, de står overfor.

Jan de Hartog venter på sin ældste datters bekræftelse på, at hun er glad for dem. Men den kommer ikke. Den yngste fortæller glad og gerne, hvor meget hun holder af dem, men den ældste er tilbageholdende og viser ikke sine følelser. En dag er forældrene på besøg i børnenes skole. De studerer med forældres vanlige stolthed deres døtres frembringelser, og pludselig ser Jan de Hartog en lille seddel på opslagstavlen. Læreren har med tydelige bogstaver prentet: "Jeg takker dig, Gud, for:"

Og børnene i klassen har derefter hver og een skrevet, hvad de finder værd at takke for. Den lille hypocondre dreng takker for sin læge, og en anden lille fyr takker dukket for "sin skole" mens en lille mand med maskulin sans for livets realiteter, takker for mad, og da, nederst på siden, ser Jan de Hartog, en fin, net lille skrift: Jeg takker dig, Gud, for gode forældre! Eva. Endelig fik hun det fortalt!

270 sider med små kapitler om dagligdags oplevelser med adoptivbørn: Ankomst, Første nat, Sprog, Daglig rutine, Sengevædning, Renlighed, Tøj, Tænder, Leg, Jalousi, Den første krise, Rapseri, Mareridt, Hvad hvis det går galt. De kalder mig "Kineser" etc., 59 forskellige små kapitler. Læs dem!

G.

Adoption og Samfund udkommer igen 10. november, deadline 26. oktober. Vi håber da at kunne bringe referater fra generalforsamlingerne i lokalforeningerne.

Lokalforeningen for Frederiksborg amt har fortalt, at Mellempøkeligt Samvirke har bevilget udgifterne til foredraget af Ingeborg Ebbesen.

Man kan hos Mellempøkeligt Samvirke rekvirere en liste over foredragsholdere, der har kendskab til forholdene i lande verden over, noget som vistnok kan være meget rart, hvis man skal arrangere en aften i lokalforeningerne.